

บทที่ 1

บทนำ

ผักกาดขาวปสี เป็นพืชที่นิยมบริโภคกันมากในบ้านเรา เพราะสามารถนำมาปรุงอาหารได้หลายชนิด และมีคุณค่าทางอาหารสูง แต่ประเทศไทยเราต้องประสบปัญหาสำคัญ คือ ต้องสั่งเมล็ดพันธุ์ผักกาดขาวปสีจากต่างประเทศ เข้ามาปีละหลายล้านบาท ทั้งที่เป็นเมล็ดพันธุ์ผสมลอย (open-pollinated variety) และเมล็ดพันธุ์ลูกผสม (F1 hybrid variety) เนื่องจากประเทศไทยยังไม่สามารถจะผลิตเมล็ดพันธุ์ผักกาดขาวปสีได้เอง หรือมีปริมาณที่น้อยมากไม่เพียงพอสำหรับการเพาะปลูกภายในประเทศ ทั้ง ๆ ที่สภาพภูมิอากาศก็เหมาะสมอย่างยิ่ง ซึ่งสาเหตุสำคัญประการหนึ่งก็คือ การขาดความรู้ทางด้านวิชาการ และเทคโนโลยีในการผลิตเมล็ดพันธุ์ให้มีคุณภาพสูง รวมทั้งนักวิชาการที่มีความรู้และประสบการณ์สูงในการดำเนินงานนี้

การทดลองต่าง ๆ ที่ทำขึ้นในงานวิจัยครั้งนี้ ส่วนใหญ่จะมุ่งไปในแง่การศึกษาขั้นพื้นฐานต่าง ๆ เกี่ยวกับการผลิตเมล็ดพันธุ์ผักกาดขาวปสีลูกผสม ซึ่งเป็นความรู้และเทคโนโลยีสมัยใหม่ในการเพิ่มเติมความรู้เดิมที่มีอยู่ก่อนแล้วให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น เพื่อจะได้เป็นแนวทางในการผลิตเมล็ดพันธุ์ผักกาดขาวปสีลูกผสมต่อไปในอนาคต ซึ่งงานวิจัยนี้จะช่วยแก้ปัญหาการไม่ออกดอก หรือออกดอกไม่สม่ำเสมอ ในสภาพธรรมชาติของสายพันธุ์ที่ต้องการจะนำมาทำพ่อและแม่พันธุ์ การเกิดติดโรคและแมลงในแปลงปลูก เนื่องจากระยะเวลา จากปลูกถึงออกดอกต้องใช้เวลาเนิ่นนานเกินไป การออกดอกไม่พร้อมกันของสายพันธุ์พ่อและแม่ ซึ่งจะทำให้มีปัญหาในการผสมพันธุ์ รวมทั้งปัญหาในการที่จะขยายเมล็ดพันธุ์สายพันธุ์พ่อและแม่ได้อย่างไร ซึ่งคาดว่าจะจะมีประโยชน์ต่อวงการผลิตเมล็ดพันธุ์ผักกาดขาวปสีของบ้านเราบ้างไม่มากนัก

วัตถุประสงค์ของการวิจัย มีดังนี้

1. เพื่อต้องการศึกษาธรรมชาติการออกดอกของลำยพันธุ์พ่อและแม่ ที่จะใช้ในการผลิตเมล็ดพันธุ์ลูกผสม
2. เพื่อต้องการหาวิธีการที่เหมาะสมในการควบคุมการออกดอกของลำยพันธุ์พ่อและแม่ ที่จะใช้ในการผลิตเมล็ดพันธุ์ลูกผสม เพื่อให้มีช่วงระยะเวลาการออกดอกใกล้เคียงกันที่สุด
3. เพื่อต้องการหาวิธีการที่เหมาะสมในการลดการผสมตัวเองไม่ได้ เพื่อประโยชน์ในการขยายเมล็ดลำยพันธุ์พ่อและแม่ที่จะใช้ในการผลิตลูกผสม